

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

XXXVI. N. 14 (41)

ANTRADIENIS, (Tuesday), BIRŽELIO (June) 5 D., 1951 M.

SIX CENTS

Formoza neturinti ypatingos karinės svarbos

Washingtonas. — Paskutiniomis dienomis senato komisija apklausė laivyno štabo viršininką admiralą F. Sherman ir pradėjo klausinėti Valst. Departamento sekr. Achesoną.

Sherman už Kinijos krantų blokadą

Adm. Sherman taip pat pareiškė nuomonę, kad gen. MacArthuras turėjo būti atleistas, nes jis nepakankamai laikėsi duotų nurodymų ir nustatytos politikos. Bet jis laikėsi arčiau prie MacArthurui siūlomoms linijoms, pasisakydamas už Kinijos krantų karinę blokadą. Nuo MacArthurui šiuo atžvilgiu jis skiriasi tik tuo, kad mano, jog tą blokadą turi vykdyti Jungt. Tautos, o Mac Arthurui nuomone reikale turi to imtis JAV ir pačios vienos.

Savo pareiškimuose tarp kita ko adm. Sherman atskleidė ir faktą, jog praėjusį gruodžio mėnesį buvo didelė naujo pasaulinio karo grėsmė. MacArthurui būvęs duotas įsakymas laikyti savo armiją pasirususią visuotiniam karui. Panašūs nurodymai būvę duoti ir kiti esančioms JAV pajėgoms.

Achesonas liudija

Po jungt. karo pajėgų štabo viršininkų apklausinėjimo senato komisija pradėjo klausinėti Valst. Depart. sekr. Achesoną.

Prieš pradėdama klausinėti Achesoną, komisija paskelbė vieną Valst. Departamento dokumentą, kuriame pareiškiamą, kad Formoza neturinti ypatingos karinės svarbos ir jog galima laukti, kad ji pateks į komunistų rankas. Šio dokumento paskelbimas, Achesonui dėl to protestuojant, gana žymiai susilpnino jo poziciją. Dėl to dokumento Achesonas tepaaiškino, jog jis būvęs paruoštas, kad apsaugojus JAV prestižą, jei komunistai Formozą užimtų. Taip pat nurodė, kad jis būvęs paruoštas Tokio esančių pareigūnų, kurie nėra Valst. Departamento žinioj.

Kalbėdamas kitais klausimais, Achesonas taip pat pasisakė prieš MacArthurui siūlomą politiką, nes išplėtus karo veiksmus ir į Kinijos teritoriją, Achesono nuomone, įsikištų Sovietai ir galėtų prasidėti naujas pasaulinis karas. Taip pat Valst. Departamento sekretorius nurodė, jog JAV esą linkusios Korejoi sustoti prie 38 paralelės ir pradėti derybas. Jis turįs vilties, jog kinai, pagaliau įsitikinę, kad Jungt.

Tautų pajėgų nenugalės, turės leistis į derybas. Bet taip pat Achesonas nurodė, jog pirmiau turi būti nutraukti karo veiksmai, o tik tuomet pradėtos derybos. Jis kartu pažymėjo, jog Korejos karui baigti negali būti priimtos kinų komunistų, jau seniau nurodytos sąlygos, kad turi būti jiems užleista Formoza ir jie priimti į Jungt. Tautas.

Šiomis dienomis Achesonas bus klausinėjamas toliau.

PROSTITUTĖS KOMUNISTAMS LABIAU REIKALINGOS

Reichenberg. — Čia kalbėdamas, vienas Čekoslovakijos komunistų partijos atstovas pareiškė, jog valstybėje lygybės negali būti. Valstybė piliečius vertinanti pagal jų naudingumą ir patikimumą komunistui. Pirmoji vieta komunistinė valstybėje tenkanti kareiviams. Toliau eina tokia eilė: darbininkai ir ūkininkai, įstai-gų tarnautojai, amatininkai, mokytojai, intelektualai ir studentai, menininkai, pirkliai ir prostitutės. O tik po visų šitų — dvasininkija.

BUVĘS PREZIDENTAS KALBĖJIME

Londonas. — Anglų spaudos žiniomis, buvęs komunistinės Vengrijos prez. Szakasits nutelstas už šnipinėjimą 20 metų kalėti. Szakasits yra buvęs socialdemokratų vadas ir jo pastangomis Vengrijos socialdemokratų partija po karo buvo sujungta su komunistų partija, o jis pats išrinktas prezident, bet pernai "dėl sveikatos" iš pareigų pasitraukė.

LIEPOS MĖN. SAUKIAMA TIK 15.000 NAUJOKŲ

Washingtonas. — Armijos vadovybė paskelbė, kad liepos mėnesį bus pašauta į karo tarnybą tik 15.000 naujokų. Tai yra mažiausias skaičius nuo dabar vykdomos mobilizacijos pradžios. Jūrininkai, jūrų pės-tininkai ir aviacija visai nereikalauja naujokų.

KOMUNISTŲ OFENSYVĄ PARUOSE SOVIETŲ GENEROLAS

Taipeh. — Žiniomis iš Kinijos, šio mėnesio pradžioje įvyko komunistų vadų pasitarimas, kuriame buvo aptartas dabar vykstančios jų ofenzyvos klausimas. Šiam pasitarimui pirmininkavo ir teikė instrukcijas atvykęs Sovietų generolas.

MIRĖ PHILADELPHIJOS KARD. DOUGHERTY

Gegužės 31 d. Philadelphiaje staiga mirė kardinolas Dougherty, sulaukęs 85 metų amžiaus.

Atlaikęs 61 metų kunigystės sukaktuvines mišias, kardinolas sugrįžo į savo kambarį ir čia, širdies smūgio ištiktas, mirė. Gimęs Pensilvanijoje, kunigu įšventintas Romoje 1890 metais ir 1903 m. nominuotas Filipinų vyskupu. 1915 m. paskirtas Buffalo vyskupu ordinatu. Po trejų metų perkeltas į savo tėviškę Philadelphia arkivyskupu metropolitu, kur ištikimai vadovavo 1.058,000 katalikų iki savo mirties.

Kardinolas Dougherty buvo vadinamas 20 amžiaus vyskupu misionierium.

Popiežius Pijus XII žinią apie kardinolo mirtį priėmė su giliu liūdesiu. Kardinolas Spelmanas, charakterizuodamas velionį, pasakė: "Tai buvo vyskupas, pilnas tikėjimo, drąsos ir, eidamas savo pareigas, griežtai laikėsi sąžinės balso."

Korėjos fronte

Tokio. — Pastarosiomis dienomis kinų komunistai pradėjo stipriau priešintis Jungt. Tautų pajėgoms ir telkia naujus dalinius. Taip pat lietus kliudė ne tik aviacijos vaiksams, bet ir šarvuotieji daliniai purvinais keliais sunkiai galėjo judėti. Bet ir šiose sąlygose priešas buvo išstumtas iš eilės vietovių.

Šiuo metu ne tik komunistų ofenzyva yra atmušta, bet, kaip paskelbė aštuntosios armijos vadas gen. J. Van Fleet, ir sąjungininkai prieš persekiojimo fazę yra baigę. Šis pareiškimas, kaip manoma, turėjo tikslą paskatinti komunistus nutraukti karo veiksmus ir pradėti derybas. Kaip tik šiomis dienomis Jungt. Tautų gen. sekretorius T. Lie, kalbėdamas Kanadoje, pažymėjo, kad komunistams pralaimėjus savo didžiąją ofenzyvą ir matant, kad jie negali nugalėti Jungt. Tautų pajėgų, susidarančios palankesnės sąlygos baigti karo veiksmus ir derybomis išspręsti ginčijamus

klausimus. Valst. Departamento sekr. Achesonas senato komisijoj nurodė, kad, Jungt. Tautų pajėgoms išstūmus priešą už 38 paralelės, JAV linkusios čia sustoti ir pradėti derybas. Šie du pareiškimai neabejotinai turėjo tikslą kinas paskatinti nutraukti kovas ir pradėti derybas. To paties, manoma, tikslo siekė ir gen. Fleet pareiškimas.

Viltis, kad komunistai gali pagaliau parodyti norą baigti karą, remiama tuo, kad jie yra patyrę labai didelių nuostolių ir turi būti pamatę, jog ir toliau kariaudami nelaimės. Skačiuojama, kad pirmosios šių metų jų ofenzyvos nuostoliai siekia 70.000 vyrų, o antrosios ligi 160.000. JAV nuostoliai ligi gegužės 31 d. siekė 67,427 vyrus, iš kurių 10,127 nukauti, 11,411 dingę be žinios ir 45,889 sužeisti. Bet kol kas į tuos paraginimus kinų komunistai visai neatsiliepė ir nėra duomenų, kad jie tikrai būtų pasiryžę leistis į derybas.

PRANCŪZAI ATREMĖ DIDELĮ KOMUNISTŲ PUOLIMĄ

Hanoi. — Prancūzų karinė vadovybė Indokinijoje paskelbė, kad jos daliniams pavyko sekmingai atremti 45.000 komunistinių partizanų, kurie bandė įsiveržti į garsią ryžių sritį. Šiuo metu jau yra ryžių piūties metas, ir manoma, kad komunistai specialiai pradėjo puolimą, norėdami pagrobti į savo rankas ryžių laukus ir papildyti savo maisto išteklis. Tai buvo didžiausias puolimas, kai nuo balandžio 6 d. komunistai vėl perėjo prie partizaninio karo, bet prancūzams sutraukus 4.000 karių ir panaudojus bombonešius bei kovos lėktuvus, raudonųjų masinių puolimas nepasiekė savo tikslo.

DIDELIS ITALIJOS KRIKŠCIONIŲ DEMOKRATŲ LAIMĖJIMAS

Roma. — Italijoje vykstančiuose savivaldybių rinkimuose krikščionys demokratai pasiekė didelio laimėjimo, gaudami 41,1% visų balsų. Praėjusį sekmadienį rinkimai įvyko trečdaly visų Italijos miestų ir provincijų. Kiti du trečdaliai rinks per du ateinančius sekmadienius. Provincijose, kur rinkimai jau įvyko, komunistai ir su jais susiblokavę kairieji socialistai gavo tik 33,3% iš 8.500.000 balsų ir krikščionys demokratai gavo daugumą net 279 vietovėse, kur ligi šiol vyravo komunistai. Tarp kitų vietovių komunistai pralaimėjo ligi šiol jų turėtą daugumą Genovoj, Venecijoj, Ankonoj, Ravenoj, Varese, Novaroj, Corli ir Milane, kur ligi šiol daugumą turėjo nuosaukieji socialistai.

— Dunkirk, N. Y., prigėrė 24 vaikų tėvas M. Maio.

Prezidentas H. Truman atostogaudamas (Yorktown, Va.) nuo savo jachtos sveikina praplaukiančius laivus.

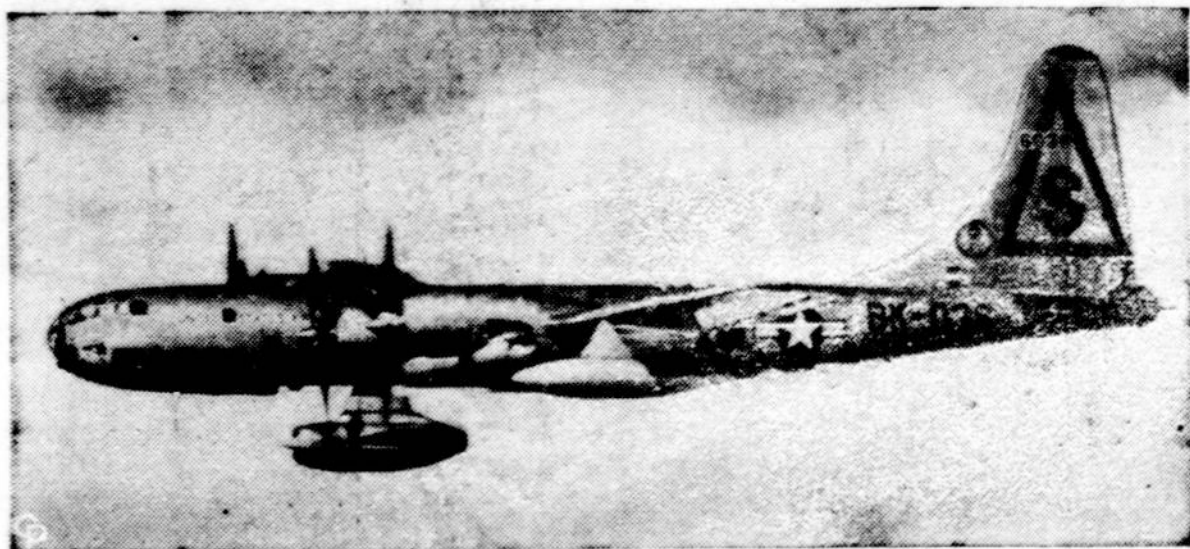
VAKARAI SIŪLO SUSIRINKTI WASHINGTONE

Paryžius. — JAV, Anglija ir Prancūzija įteikė Sovietams notą, kuriose siūlo susaukti liepos 23 d. Washingtono šiu kraštų užs. reik. ministerių konferenciją. Šio žygio Vakarai emėsi, negalėdami per 13 savaičių užs. reik. viceministerių konferencijoj susitarti su Sovietais dėl numatomos užs. reik. ministerių konferencijos darbų tvarkos. Ligi šiol užs. reik. viceministeriai jau posėdžiavo 64 kartus. Svarbiausia nesutarimo priežastis, kad Sovietai būtinai nori į užs. reik. ministerių konferencijos darbotvarkę įrašyti Atlanto pakto klausimą. Jie įrodinėja, kad Atlanto sąjunga esanti svarbiausia dabartinio tarptautinio

įtempimo priežastis, nes ji esanti nukreipta prieš Sovietus ir jų sąjungininkus. Vakarų sąjungininkai nurodo, kad Atlanto sąjunga yra sukurta tik gynybos tikslui, nuolat greisiant sovietinei agresijai. Be to, joje dalyvauja ne tik Paryžiaus konferencijoje atstovaujamos valstybės, bet ir kiti kraštai. Dėl šių priežasčių jie nesutinka šio klausimo įrašyti į užs. reik. ministerių konferencijos darbų tvarką. Taip negalėdami susitarti, dabar Vakarai pasiūlė susirinkti svarstyti tą klausimą, dėl kurių pasiekta susitarimo, palie-kant dalyviams teisę kitus klausimus iškelti konferencijos metu.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Anksčiau labiausiai iš visų Europos kraštų javų pertekusioj Vengrijoj prieš kiek laiko vėl įvestos duonos kortelės. Normalus duonos davinyss dienai vienam gyventojui nustatyta pusė svaro.
- JAV laivynas pagal savitarpinės pagalbos sutartį perdavė prancūzams 10.000 tonų lėktuvnešį Langley.
- Žiniomis iš Rytų Vokietijos Hallėje Sovietai sušaudė 40 sugaudytų savo armijos dezertyrų.
- Armijos štabo viršininkas gen. J. L. Collins Vokietijoje inspektuoja JAV kariuomenės dalinius.
- Vakarų Vokietijoj gautomis žiniomis, sovietinės Vokietijos zonos urano kasyklose šiuo metu dirba 300.000 prievartos dar-bams paimtų vokiečių.
- Danijos gynybos ministeris parlamente pranešė, kad vyriausybė numato armiją padidinti ligi 100.000 vyrų, neįskaitant milicijos.
- JAV atstovas prie Jungt. Tautų W. R. Austin pareiškė, kad JAV artimiausiu laiku praneš, kiek jos skubiu atveju skirs Jungt. Tautų žinion savo karinių pajėgų.
- JAV karinė vadovybė Vak. Vokietijoj įsakė, kad ligi šiol ten veikusi lenkų repatriacinė komisija baigtų savo darbą ir ligi birželio 15 d. išvyktų, nes norinčių grįžti namo Lenkijos piliečių Vokietijoj neatsiranda.
- Anglų karo ministeris J. Strachey spaudos konferencijoj pareiškė, jog bus sustiprintos anglų karinės pajėgos Vokietijoje.
- Vyriausybė išleido potvarkį, kuriuo draudžiama JAV piliečiams vykti į Čekoslovakiją. Potvarkis išleistas ryšium su Amerikos piliečio Oatis suėmimu. Šis suėmimas rodo, jog vykstančių į Čekoslovakiją JAV piliečių saugumas ir likimas yra pavojuje.
- Žiniomis iš Berlyno, ligi šių metų balandžio mėn. pabaigos iš sovietinės Vokietijos zonos į vakariečių valdomus Berlyno sektorius atbėgo 147.000 asmenų.

Pats stipriausias US bombonešis B-50 (oro tvirtovė) pirmą kartą išbandoma. Lėktuvas sprausminis

